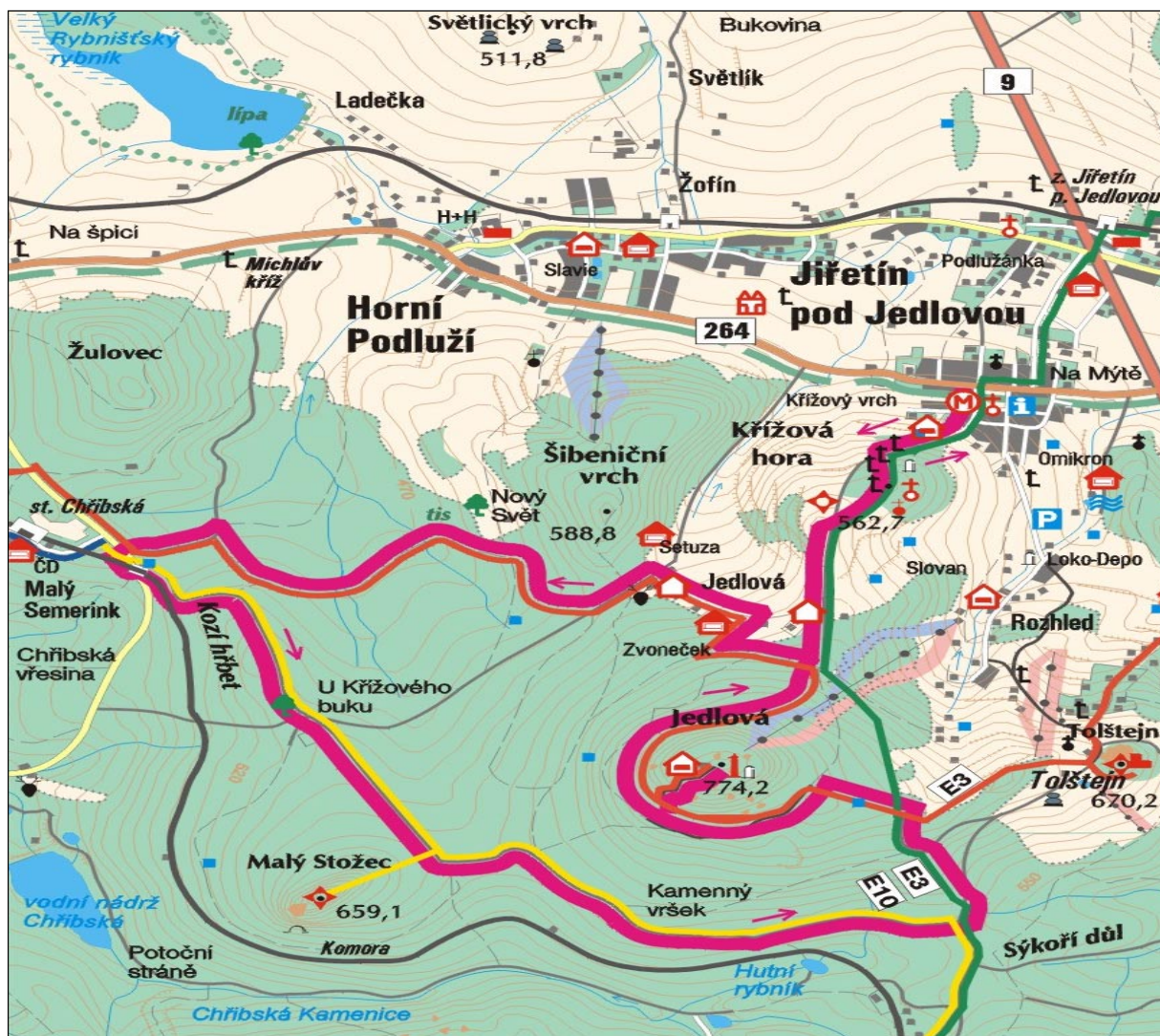

Trasa č. 13 Nejznámější křížová cesta a rozhledna v severních Čechách

Jiřetín pod Jedlovou náměstí – Křížová hora – Chříbská ČD – Malý Stožec – Tolštejská cesta – Jedlová – Křížová hora – Jiřetín pod Jedlovou

Délka trasy: 14,5 km

Popis trasy

Z náměstí v Jiřetíně pod Jedlovou stoupáme po pravé straně kostela na Křížovou horu se vzorně udržovanou Křížovou cestou. Z Křížové hory nás vede zelená značka až na rozcestí s červenou, po které se vydáme doprava kolem restaurace Zvoneček. Mineme osadu Jedlová a pokračujeme po červené směrem ke stanici ČD Chříbská. Nepůjdeme na nádraží, ale dáme se na silnici doleva po žluté značce. Ta silnici opustí před viaduktem a pokračuje mírným stoupáním cestou zvanou Dlouhá míle k rozcestí pod Malým Stožcem. Zdatnější turisté mohou vystoupit na jeho vrchol. Výstup je namáhavý, protože musíme překonat kamenné moře. Pohled z vrcholu na Chříbské pohoří však za to stojí.

radim špaček
consulting

Po návratu pokračujeme po žluté značce k rozcestí na Tolštejské cestě. Tuto cestu nesledujeme, ale vydáme se doleva po zelené značce k dalšímu rozcestí, kde opět doleva po červené značce vystoupáme na vrchol Jedlové. Zde stojí obnovená rozhledna a restaurace. Po sestupu se vrátíme na červenou značku a doprava obejdeme vrch, až se dostaneme po sjezdovce na rozcestí na zelenou a po ní přes Křížovou horu dojdeme zpět do Jiřetína

Zajímavá místa

Vrch (563 m) u Jiřetína pod Jedlovou tvoří konec hřbetu, vybihajícího od Jedlové na sever. Od 18. století je poutním místem, jehož počátky jsou spojeny s legendou o zázračném kříži. Již v roce 1699 postavil jiřetínský farář V. M. Gürtler na vrcholu první dřevěný kříž. V roce 1759 nechal farář B. Lissner postavit na svahu kopce kapličky křížové cesty, které byly 17. září 1764 vysvěceny. Později byla k ochraně 12. a 13. zastavení postavena na vrcholu dřevěná kaple sv. Kříže, podle níž byla hora nově pojmenována. V roce 1796 ji nahradila kaple zděná, doplněná v roce 1886 pseudobarokní věží. Křížová cesta začíná na úpatí kopce širokým schodištěm se vstupní branou, za níž je výjev z Getsemanské zahrady. Vzhůru po svahu stoupá 11 rokokových výklenkových kaplí s kamennými reliéfy. Nad nimi stojí kaple sv. Kříže s čtverhrannou věží, vedle níž je studna a glorieta se sochou Panny Marie. Křížová cesta končí rokokovým Božím hrobem. Ze schodiště je výhled na Jiřetín a Podluží. Pěkný rozhled je také od osamělého modřínu, stojícího jižně od kaple.

Křížová hora

Protáhlý skalnatý vrcholek (659m) nad údolím Chřibské Kamenice tvoří řídké porostlá znělcová skála se strmými až převislými stěnami. Místy má znělec nepravidelnou sloupcovitou odlučnost. Kopec byl někdy nazýván Obří hlava nebo Obličejová hora, protože při pohledu od severozápadu připomínal profil obličeje ležící postavy.

Malý Stožec

Vrcholový hřbet na jihozápadě končí strmými skalnatými srázy, v nichž se nachází nevelká šikmá jeskyně **Komora**, vzniklá zřícením velkého skalního bloku. V jeskyni údajně kdysi pobýval Bedřich Rauch – podle lidového podání místní loupežník. Dochoval se rozsudek z r. 1747, posílající ho za svatokrádež na šibenici. V lese na severozápadním svahu kopce jsou u železniční tratí staré pískovcové lomy, v nichž vyvěrá pod skalní stěnou pramen **Jordán**. Četná suťová pole znesnadňují výstup na vrchol, odkud je pěkný kruhový rozhled do dalekého okolí. Vyskytují se zde kamzíci, uměle vysazení v Lužických horách na počátku 20. století.

Jeskyně Komora

Jedlová, mohutná znělcová kupa (774m), je po Luži a Pěnkavčím vrchu třetí nejvyšší horou Lužických hor. Spodní část hory tvoří velmi pevný pískovec, který byl těžen v lomu na jižním úbočí jako stavební materiál. Je z něj vytesána většina kamenných schodů a ozdobných ostění dveří i oken starších domů v Jiřetíně a okolí. Znělec vytváří na svazích hory rozsáhlá suťová pole, porostlá chudou vegetací. Hora byla pojmenována podle původních mohutných jedlových porostů, o nichž se hovoří ještě v roce 1890, kdy bránily výhledu a byly podnětem ke stavbě rozhledny. Dnes zde již jedle nerostou, zbytky vrcholového lesa jsou silně narušeny exhalacemi a většinou odumírají. Na severovýchodním svahu hory jsou dvě sjezdovky, menší lyžařské svahy jsou také u Tolštejna. V okolním lesnatém terénu jsou udržovány lyžařské běžecké tratě.

Jedlová

radim špaček
consulting